

Umboðsmaður skuldara

07 341

Ársreikningur 2021

Efnisyfirlit

Bls.

Skýrsla og áritun forstöðumanns	2
Yfirlit um afkomu ársins	3
Efnahagsreikningur	4
Sjóðstreymisyfirlit	5
Skýringar	6

Umboðsmaður skuldara
kt. 660710-1080
Kringlunni 1, 103 Reykjavík

Skýrsla og áritun forstöðumanns

Umboðsmaður skuldara er ríkisaðili í A-hluta ríkissjóðs sem starfar á grundvelli laga um umboðsmann skuldara nr. 100/2010.

Verkefni stofnunarinnar byggja á lögum um greiðsluáðlögun nr. 101/2010 og lögum nr. 9/2014 um fjárhagsaðstoð til greiðslu tryggingar fyrir kostnaði vegna gjaldþrotaskipta. Einnig að gæta hagsmuna skuldara og veita þeim aðstoð þegar við á og veita einstaklingum sem eiga í verulegum greiðsluerfiðleikum endurgjaldslausu aðstoð við að öðlast heildarsýn á fjármál sín og leita leiða til lausnar m.a. með milligöngu um samskipti og samninga við lánardrottna með hagsmuni skuldara að leiðarljósi.

Starfsemi stofnunarinnar fellur undir málefnasvið 29 og málaflokk 40 samkvæmt flokkun í fjárlögum.

Á árinu 2021 var ársveltan kr. 268,1 milljónir og afkoma kr. -7,2 milljónir. Samkvæmt efnahagsreikningi er hrein eign kr. 1,1 milljónir í árslok og eignir samtals kr. 45,9 milljónir.

Það er álit mitt að ársreikningur 2021 gefi glögga mynd af rekstri, eignum, skuldum og eiginfjárstöðu Umboðsmanns skuldara í samræmi við lög um opinber fjármál.

Forstöðumaður staðfestir hér með ársreikning Umboðsmanns skuldara fyrir árið 2021 með rafrænni undirritun sinni.

Ásta S. Helgadóttir
umboðsmaður skuldara

Yfirlit um afkomu ársins 2021

	Skýr	2021	2020
Tekjur			
Tekjufærsla fjárveitinga	2	267.400.000	273.100.000
Framlög og ýmsar tekjur	3	0	8.000.000
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára	2	735.335	2.214.903
Tekjur samtals		<u>268.135.335</u>	<u>283.314.903</u>
Gjöld			
Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður	4	201.082.073	202.565.784
Framlög og tilfærslur	5	10.000.000	10.823.840
Annar rekstrarkostnaður	6	63.536.918	71.488.241
Afskriftir	7	735.335	2.214.903
Gjöld samtals		<u>275.354.326</u>	<u>287.092.768</u>
Afkoma fyrir fjármagnsliði		(7.218.991)	(3.777.865)
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)			
Vaxtagjöld, verðbætur og gengistap		(1.926)	(249)
		<u>(1.926)</u>	<u>(249)</u>
Afkoma ársins		<u><u>(7.220.917)</u></u>	<u><u>(3.778.114)</u></u>
Afkoma ársins skiptist þannig eftir fjárheimildaliðum			
Rekstur	2	(21.720.917)	(17.454.274)
Rekstrartilfærslur		14.500.000	13.676.160
		<u>(7.220.917)</u>	<u>(3.778.114)</u>

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti yfirlits um afkomu ársins.

Efnahagsreikningur 31. desember 2021

	Skýr	31.12.2021	31.12.2020
Eignir			
Fastafjármunir			
Varanlegir rekstrarfjármunir:	8		
Áhöld, tæki og búnaður		1.858.805	1.861.081
Fastafjármunir samtals		<u>1.858.805</u>	<u>1.861.081</u>
Veltufjármunir			
Viðskiptakröfur		313.937	0
Tengdir aðilar	9	42.444.061	55.412.159
Handbært fé		1.245.738	1.244.977
Veltufjármunir samtals		<u>44.003.736</u>	<u>56.657.136</u>
Eignir samtals		<u><u>45.862.541</u></u>	<u><u>58.518.217</u></u>
Eigið fé og skuldir			
Eigið fé			
Hrein eign	10	1.134.929	8.355.846
Eigið fé samtals		<u>1.134.929</u>	<u>8.355.846</u>
Skuldir			
Tengdir aðilar	9	17.879.438	16.189.737
Viðskiptaskuldir		4.527.220	6.956.996
Ýmsar skammtímaskuldir	11	18.815.947	23.775.296
Frestun tekjufærslu fjárfestingarheimilda	12	3.505.007	3.240.342
Skuldir samtals		<u>44.727.612</u>	<u>50.162.371</u>
Eigið fé og skuldir samtals		<u><u>45.862.541</u></u>	<u><u>58.518.217</u></u>
Aðrar upplýsingar			
	13		

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti efnahagsreiknings.

Sjóðstreymisyfirlit ársins 2021

	Skýr	2021	2020
Rekstrarhreyfingar			
Hreint veltufé frá rekstri:			
Afkoma ársins		(7.220.917)	(3.778.114)
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi:			
Afskriftir	7	735.335	2.214.903
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára		(735.335)	(2.214.903)
		<u>(7.220.917)</u>	<u>(3.778.114)</u>
Lækkun (hækkun) rekstartengdra eigna:			
Viðskiptakröfur - aðrar skammtímakröfur		(313.937)	0
Tengdir aðilar		14.924.740	12.535.758
Hækkun (lækkun) rekstartengdra skulda:			
Skammtímaskuldir		(7.389.125)	(8.980.461)
		<u>7.221.678</u>	<u>3.555.297</u>
		<u>761</u>	<u>(222.817)</u>
Handbært fé frá rekstri			
Fjárfestingarhreyfingar			
Kaupverð varanlegra rekstrarfjármuna	8	(733.059)	(1.372.742)
		<u>(733.059)</u>	<u>(1.372.742)</u>
Fjármögnunarhreyfingar			
Tengdir aðilar		0	372.742
Fjárfestingarframlag		733.059	1.000.000
		<u>733.059</u>	<u>1.372.742</u>
Hækkun (lækkun) á handbæru fé			
Handbært fé í byrjun árs		761	(222.817)
		<u>1.244.977</u>	<u>1.467.794</u>
		<u>1.245.738</u>	<u>1.244.977</u>

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti sjóðstreymisyfirlits.

Skýringar

1. Yfirlit um helstu reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um opinber fjármál og ákvarðanir reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs auk þess að styðjast við ákvæði laga um ársreikninga eftir því sem við á. Hér er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaaðferðum sem beitt er við gerð ársreikningsins. Reikningsskilin eru á rekstrargrunni að öðru leyti en sjóðstreymi sem er á greiðslugrunni.

Beitt er kostnaðarverðsreglu við reikningsskilin.

Við gerð reikningsskilanna þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Aðferðir þessar eiga sér stoð í alþjóðlegum reikningsskilastöðlum, IPSAS, ákvörðunum reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs eða styðjast við ákvæði ársreikningalaga, en raunverulegt verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnar getur við sölu eða innlausn reynst annað en niðurstaða samkvæmt matinu.

Innlausn tekna

Tekjur af afhendingu á vörum og þjónustu til þriðja aðila eru metnar á gangvirði móttækis endurgjalds. Tekjur af sölu vöru eru færðar þegar verulegur hluti áhættu og ávinnings af eignarhaldi hefur færst til kaupanda. Tekjur vegna veittrar þjónustu eru færðar línulega yfir þann tíma sem þjónustan er veitt, nema fyrir liggir atvik sem betur lýsir lokum viðskiptanna.

Fjárveitingar til rekstrar ársins eru færðar til tekna á árinu.

Fjárveitingar sem ætlaðar eru til fjárfestinga eru færðar til tekna þannig að þær mæti þeim kostnaði sem af fjárfestingunni hlýst í formi afskrifta, úreldingar eða sölutaps.

Gjöld

Gjöld eru færð á því tímabili þegar til þeirra er stofnað.

Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Vaxtatekjur vegna skuldabréfaeignar eru tekjufærðar miðað við upphaflega ávöxtunarkröfu og vaxtatekjur krafna eru tekjufærðar eins og þær falla til nema vafi leiki á um innheimtu þeirra. Vaxtatekjur af almennum bankainnistæðum færast hjá ríkissjóði.

Viðskipti í öðrum myntum en íslenskum krónum eru umreiknuð yfir í ISK á gengi viðskiptadags. Gengismunur sem myndast við greiðslu skulda og innheimtu krafna er færður í yfirlit um afkomu sem og áfallinn gengismunur á eignir og skuldir í lok ársins.

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Liggja kostnaðarverð ekki fyrir er miðað við metið gangvirði sem kostnaðarverð. Ef eignar er aflað án endurgjalds eða gegn vægu endurgjaldi er eignin færð til tekna á gangverði, þegar gangvirði verður ákvarðað með áreiðanlegum hætti, í yfirlit um afkomu.

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan notkunartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna þannig að kostnaðarverði, eða matsvirði, að frádregnu niðurlagsverði sé dreift á notkunartíma eignarinnar. Afskriftaraðferð, notkunartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörstigi og breytt ef við á.

Áætlaður notkunartími varanlegra rekstrarfjármuna er sem hér segir eftir flokkum:

Áhöld, tæki og búnaður 3-10 ár

Þegar bókfært verð eigna er hærra en endurheimtanlegt verð þeirra, eru eignirnar færðar niður í endurheimtanlegt verð.

Söluverð og þar með talinn söluhagnaður eigna myndar heimild til endurnýjunar eigna og er meðhöndlað sem fjárfestingarheimild. Tap af sölu eigna er mismunur á söluverði og bókfærðu verði á söluvegi og er hluti af afkomu ársins.

Skýringar

Kostnaður vegna viðhalds er gjaldfærður í yfirlit um afkomu þegar hann fellur til. Kostnaður við meiriháttar endurbætur á varanlegum rekstrarfjármunum er eignfærður þegar endurbótum er ætlað að hafa í för með sér að eignir verði hæfari til tekjuöflunar eða nýtingartími breytist. Endurbæturnar eru afskrifaðar á áætluðum endingartíma viðkomandi eigna.

Handbært fé

Handbært fé og jafngildi þess eru færð í efnahagsreikning á kostnaðarverði. Handbært fé samanstendur af sjóði og óbundnum bankainnstæðum.

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir eru skráðar eftir mati á þeim útgjöldum sem þarf til að gera upp skuldbindinguna. Skuldir sem gerast upp eftir lengri tíma en 12 mánuði, aðrar en orlofsskuldbinding, eru skráðar á núvirði áætlaðs framtíðarsjóðstreymis vegna greiðslu þeirra.

Skuldbindingar

Skuldbindingar eru framtíðarútgjöld og -skuldir í samningum sem gerðir hafa verið á reikningskiladegi.

Skuldbindingar eru flokkaðar þannig:

- leiguskuldbinding: óuppsegjanlegar rekstrarleigugreiðslur með leigutíma umfram eitt ár
- uppsegjanlegar skuldbindingar með viðurlögum eða útgöngukostnaðarákvæðum í samningi, eru færðar á því verði sem nemur viðurlögum eða útgöngukostnaði (það er lágmarks framtíðargreiðslur)

Skuldbindingar um greiðslu vaxta af skuldum, skuldbindingar um framlög og skuldbindingar sem tengjast ráðningarsamningum starfsmanna eru ekki taldar með í samantekt um skuldbindingar.

Tengdir aðilar

Tengdir aðilar er ríkissjóður og aðrir ríkisaðilar í A-hluta ríkissjóðs.

Samánburðarfjárhæðir

Þar sem við á hefur samánburðarfjárhæðum verið breytt til þess að gæta samræmis við breytingu á framsetningu þessa árs.

Skýringar

	2021	2020
2 Tekjufærsla fjárveitinga		
Fjárveiting ársins	267.400.000	273.100.000
Tekjufærsla frestaðra tekna	735.335	2.214.903
	<u>268.135.335</u>	<u>275.314.903</u>

Yfirlit um fjárveitingar ársins, breytingar þeirra og stöðu í árslok:

	Rekstur	Rekstrar- tilfærslur	Fjármagns- tilfærslur	Samtals
Fjárlög að frádregnum rekstrartekjum skv. fjárlögum	242.900.000	24.500.000	0	267.400.000
Fjárveiting til tekna	242.900.000	24.500.000	0	267.400.000
Ráðstöfun ársins, skv. yfirliti um afkomu að frádregnum sértekjum	(264.620.917)	(10.000.000)	0	(274.620.917)
Staða fjárveitinga ársins í lok árs	(21.720.917)	14.500.000	0	(7.220.917)

	2021	2020
3 Framlög og ýmsar tekjur		
Framlög frá ríkisaðilum í A-hluta	0	8.000.000
	<u>0</u>	<u>8.000.000</u>

4 Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður

Laun	166.647.085	161.828.022
Orlof, breyting	(4.651.033)	2.910.157
Launatengd gjöld	37.701.381	36.987.590
Starfsmannakostnaður	1.384.640	840.015
	<u>201.082.073</u>	<u>202.565.784</u>

Meðalfjöldi stöðugilda	14,9	15,4
------------------------------	------	------

5 Framlög og tilfærslur

Rekstrartilfærslur aðrir	10.000.000	10.823.840
	<u>10.000.000</u>	<u>10.823.840</u>

6 Annar rekstrarkostnaður

Bækur, ritföng, filmur o.fl.	927.688	346.013
Tæki og búnaður til innréttinga	0	5.985
Ýmis tæki og áhöld	67.062	259.999
Matvæli	2.603.487	2.341.905
Almennar rekstrarvörur	82.783	515.931
Vörukaup, almenn	<u>3.681.020</u>	<u>3.469.833</u>
Ýmsar sérgreindar vörur	14.501	31.239
Vörukaup, sérgreind	<u>14.501</u>	<u>31.239</u>
Fundir, námskeið, risna	213.988	225.260
Akstur	11.646	45.060
Sérfræðiþjónusta	22.842.698	20.693.720
Innheimta, umboðs-, sölu- og þjónustugjöld	19.963	21.055
Auglýsingar og kynningarstarfsemi	767.857	3.238.998
Prentun, póstur, flutningar og önnur þjónusta	1.404.258	2.041.542
Funda- og ferðakostnaður, akstur og ýmis sérfræðiþjónusta	<u>25.260.410</u>	<u>26.265.635</u>

Skýringar

	2021	2020
6 Annar rekstrarkostnaður, (frh.)		
Afnotagjöld	15.654.466	23.228.654
Leigugjöld	14.902.600	13.804.853
Notkun véla og flutningatækja	27.720	24.000
Verkkaup	796.342	2.332.523
Kostnaðarhlutdeild	3.196.595	2.331.504
Leigugjöld, verkkaup, bætur, tryggingar, opinber gjöld o.fl.	<u>34.577.723</u>	<u>41.721.534</u>
Vörukaup	3.264	0
Vörur til endursölu og birgðabreyting	3.264	0
Annar rekstrarkostnaður samtals	<u>63.536.918</u>	<u>71.488.241</u>
7 Afskriftir		
Áhöld, tæki og búnaður	735.335	2.175.510
Sölutap og úrehtar eignir	0	39.393
	<u>735.335</u>	<u>2.214.903</u>
	31.12.2021	31.12.2020
8 Varanlegir rekstrarfjármunir		
Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:		
Áhöld, tæki og búnaður	1.858.805	1.861.081
	<u>1.858.805</u>	<u>1.861.081</u>
Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir greinast þannig í árslok 2021:		
	Áhöld, tæki og búnaður	Samtals
Staða 01.01.2021	17.767.684	17.767.684
Viðbætur á árinu	733.059	733.059
Selt/úrelt á árinu	(339.045)	(339.045)
	<u>18.161.698</u>	<u>18.161.698</u>
Afskriftir 01.01.2021	15.906.603	15.906.603
Afskrift ársins	735.335	735.335
Selt/úrelt á árinu	(339.045)	(339.045)
	<u>16.302.893</u>	<u>16.302.893</u>
Staða 31.12.2021	<u>1.858.805</u>	<u>1.858.805</u>

Skýringar

31.12.2021 31.12.2020

9 Tengdir aðilar

Viðskipti við tengda aðila eru á sömu kjörum og viðskipti við ótengda aðila.

Kröfur á tengda aðila:

Viðskiptareikningur við ríkissjóð	42.444.061	55.412.159
	<u>42.444.061</u>	<u>55.412.159</u>

Skuldir við tengda aðila:

Viðskiptareikningar við ríkisaðila í A-hluta ríkissjóðs	17.879.438	16.189.737
	<u>17.879.438</u>	<u>16.189.737</u>

10 Eigið fé

Yfirlit um breytingar á eiginfjárreikningum;

Hrein eign

Jöfnuður 1.1.	8.355.846	20.360.223
Breytingar á árslokastöðu fyrra árs samkvæmt ákvörðun fjármála- og efnahagsráðuneytisins	0	(8.226.263)
Afkoma ársins	(7.220.917)	(3.778.114)
Jöfnuður 31.12.	<u>1.134.929</u>	<u>8.355.846</u>

Ráðstöfun afkomu ársins og yfirfærsla eiginfjár yfir á næsta ár er háð frekari yfirferð og byggir endanleg ákvörðun á reglum sem fjármála- og efnahagsráðuneyti setur út frá 30. gr. laga um opinber fjármál í samráði við viðkomandi fagráðuneyti. Niðurstaðan verður birt í séryfirliti með ríkisreikningi.

31.12.2021 31.12.2020

11 Ýmsar skammtímaskuldir

Ógreitt orlof	18.815.947	23.466.980
Önnur ógreidd gjöld	0	308.316
	<u>18.815.947</u>	<u>23.775.296</u>

12 Frestun tekjufærslu fjárveitinga til fjárfestinga

Ríkissjóður fjármagnar rekstur stofnunarinnar, þar með talda fjárfestingar. Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum er í eðli sínu fyrirframgreiðsla kostnaðar sem dreift er til gjalda á notkunartíma eignarinnar í formi afskrifta. Við innfærslu eignanna eru færðar frestaðar tekjur vegna fjárveitinga til fjárfestinga sem færast til tekna á eftirstöðvum notkunartíma eignanna eða falla niður við sölu eignarinnar nema söluandvirðið verði notað til endurfjárfestingar.

31.12.2021 31.12.2020

Frestaðar tekjur vegna fjárfestingafjárveitinga	1.858.805	1.861.081
Ónotuð fjárveiting til fjárfestinga	1.646.202	1.379.261
	<u>3.505.007</u>	<u>3.240.342</u>

	Frestaðar tekjur vegna fjárfestinga	Fjárfestinga-fjárveiting	Samtals frestaðar tekjur
Staða 01.01.2021	1.861.081	1.379.261	3.240.342
Fjárfestingarfjárveiting ársins	0	1.000.000	1.000.000
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	733.059	(733.059)	0
Tekjufærsla frestaðra tekna	(735.335)	0	(735.335)
	<u>1.858.805</u>	<u>1.646.202</u>	<u>3.505.007</u>

Af frestuðum tekjum vegna fjárfestinga í árslok 2021 munu kr. 0,5 milljónir koma til tekna á árinu 2022.

Skýringar

13 Aðrar upplýsingar

Skuldbindandi samningar

Stofnunin hefur gert skuldbindandi samninga um húsnæði til október 2022 og einnig ýmsa aðra samninga s.s. þjónustusamninga um rekstur og vörslu hugbúnaðarkerfa. Árlegar greiðslur vegna húsaleigu nema kr. 16,1 milljónum og vegna annara samninga kr. 25,9 milljónum.

Veðsetningar

Engar veðsetningar eru áhvílandi á eignum stofnunarinnar í árslok 2021.

Veittar ábyrgðir

Stofnunin hefur ekki gengist í ábyrgðir vegna þriðja aðila.

Óefnislegar eignir

Vegna ákvæða í lögum um ársreikninga um að óheimilt sé að eignfæra áður gjaldfærðar óefnislegar eignir eru óefnislegar eignir sem stofnað var til fyrir 1.1.2017 ekki færðar til eignar við innleiðingu á LOF.

Óefnislegar eignir stofnunarinnar felast í ýmsum hugbúnaði og lausnum þeim tengdum.

Óafturkallanleg loforð

Stofnunin hefur ekki veitt nein óafturkallanleg loforð sem hafa áhrif á framtíðarrekstur hennar.

Atburðir eftir reikningsskiladag

Engir atburðir hafa átt sér stað eftir reikningsskiladag sem hafa áhrif á fjárhagsstöðu og upplýsingar í ársreikningi.